

Lingua Castelá e Literatura

Decreto 155/2022 (Galicia) · CEIP Coirón (Dena) · Criterios de avaliación de 4.º curso

Niveis de logro: **Adquirido / logrado** (de forma habitual e autónoma) · **En proceso** (parcialmente ou con axuda) · **Non adquirido** (aínda non, ou só con moita axuda).

Bloque 1 · A lingua e os seus falantes

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA1.1 Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais da súa contorna, incluída unha aproximación ás linguas de signos, identificando algunhas expresións de uso cotián.	Mostra interese activo polas linguas da súa contorna, recoñece variedades dialectais e identifica de forma autónoma expresións cotiás en lingua de signos ou noutras linguas presentes na aula.	Recoñece algunhas linguas e variedades do seu arredor con axuda do docente, e identifica expresións cotiás en lingua de signos cando se lle guía.	Amosa pouco interese polas linguas da súa contorna e non identifica expresións de uso cotián en linguas ou variedades distintas á propia, nin con apoio.
CA1.2 Identificar, con certa autonomía e en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, achegando alternativas e recoñecendo a pluralidade lingüística da súa contorna como unha fonte de riqueza cultural.	Identifica con autonomía estereotipos e prexuízos lingüísticos en situacións cotiás, propón alternativas respectuosas e argumenta por que a diversidade lingüística é un valor cultural.	Recoñece os prexuízos lingüísticos máis evidentes cando se lle orienta e é capaz de suxerir algunha alternativa con apoio do docente.	Non identifica prexuízos nin estereotipos lingüísticos, nin cando se lle amosan exemplos concretos, e non recoñece a diversidade lingüística como riqueza.
CA1.3 Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna e valorar a diversidade cultural existente a través da interacción coas persoas próximas.	Identifica de forma autónoma as linguas presentes na súa contorna e expresa valoracións positivas sobre a diversidade cultural a partir das súas interaccións cotiás.	Recoñece algunhas linguas do seu arredor con axuda e amosa actitudes respectuosas cara á diversidade cultural cando se lle recorda a súa importancia.	Non distingue as linguas do seu contorno nin amosa interese pola diversidade cultural, mesmo despois de orientación directa.
CA1.4 Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha valoración social equilibrada das dúas linguas oficiais.	Rexeita de forma consistente os usos lingüísticos discriminatorios, identifica abusos de poder na comunicación verbal e non verbal, e valora de xeito equilibrado as dúas linguas oficiais en debates grupais.	Recoñece os usos discriminatorios máis explícitos coa orientación do docente e participa na reflexión grupal, aínda que con dificultade para identificar a dimensión non verbal.	Non identifica usos discriminatorios na linguaxe nin participa significativamente na reflexión grupal, mesmo con acompañamento sistemático.
CA1.5 Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Emprega de forma habitual e autónoma unha linguaxe inclusiva, respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e de xénero nas súas producións orais e escritas.	Usa linguaxe respectuosa cando se lle lembra ou supervisa, pero recae nalgúns usos non inclusivos en situacións espontáneas.	Emprega con frecuencia linguaxe discriminatoria ou non inclusiva e non corrixe estes usos nin con indicacións do docente.

Bloque 2 · Comunicación oral

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA2.1 Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido e dos elementos non verbais elementais.	Comprende de forma autónoma textos orais e multimodais, identifica ideas principais, capta mensaxes implícitas sinxelas e valora con criterio propio o contido e os elementos non verbais básicos.	Recoñece as ideas principais e as mensaxes explícitas dos textos orais con apoio, pero precisa axuda para captar mensaxes implícitas ou valorar criticamente o contido.	Non identifica as ideas principais de textos orais sinxelos nin distingue mensaxes explícitas das implícitas, mesmo despois de escoitar varias veces co docente.
CA2.2 Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Incorpora de forma autónoma palabras novas ao seu vocabulario activo a partir das experiencias e situacións do día a día, e emprégaa con propiedade en contextos variados.	Adquire vocabulario novo con orientación do docente e utilízao nalgúns contextos, aínda que non sempre o aplica de forma espontánea.	Non incorpora vocabulario novo de maneira apreciable a partir das experiencias cotiás, e mantén un repertorio léxico moi limitado e repetitivo.
CA2.3 Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	Escoita con atención sostida, toma nota de datos relevantes e formula preguntas e contrapreguntas pertinentes de forma autónoma durante as interaccións orais.	Escoita con atención a maior parte do tempo e formula preguntas con orientación, pero ten dificultades para recoller datos ou repreguntar de forma sistemática.	Non mantén a atención durante as conversas, non recolle datos relevantes e non formula preguntas nin coa axuda do docente.
CA2.4 Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Elabora textos orais coherentes e ben estruturados, adapta o rexistro á situación comunicativa e incorpora de forma natural recursos non verbais básicos como o contacto visual ou a postura.	Produce textos orais con certa coherencia tras a planificación co docente, pero ten dificultades para axustar o rexistro ou para integrar recursos non verbais.	Os seus textos orais resultan incoherentes ou moi pouco elaborados, mesmo con planificación guiada, e non emprega recursos non verbais de apoio.
CA2.5 Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, respectando as normas básicas da cortesía lingüística e iniciándose en estratexias de escoita activa.	Participa de forma activa e respectuosa en todo tipo de interaccións orais, aplica as normas de cortesía lingüística con naturalidade e demostra estratexias de escoita activa de forma habitual.	Participa nas interaccións cando se lle anima, respecta as quendas de palabra con recordatorios e inicia algunhas estratexias de escoita activa con apoio.	Evita participar nas interaccións ou interrompe con frecuencia, non respecta as normas básicas de cortesía nin amosa estratexias de escoita activa.
CA2.6 Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, progresando na adquisición de vocabulario.	Exprésase oralmente con coherencia e fluidez en situacións comunicativas diversas, e enriquece as súas intervencións con vocabulario variado e progresivamente amplo.	Expresa as súas ideas oralmente de forma comprensible en situacións familiares, pero con incoherencias puntuais ou vocabulario limitado e repetitivo.	A súa expresión oral resulta difícil de seguir pola falta de coherencia e dun vocabulario mínimo, mesmo en situacións comunicativas simples e coñecidas.
CA2.7 Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita activamente os usos discriminatorios na comunicación oral, identifica abusos de poder verbais e non verbais e aplica a perspectiva de xénero de forma espontánea nas reflexións grupais.	Recoñece os usos discriminatorios máis obvios coa guía do docente e participa na reflexión grupal, pero non sempre incorpora a perspectiva de xénero de forma autónoma.	Non identifica nin rexeita usos discriminatorios na comunicación oral, nin participa na reflexión grupal sobre estes aspectos, mesmo con apoio directo.
CA2.8 Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a comunicación asertiva e o consenso, progresando na xestión dialogada de conflitos.	Aplica estratexias de comunicación asertiva para chegar ao consenso e xestiona conflitos a través do diálogo de forma progresivamente autónoma.	Utiliza algunhas estratexias asertivas coa orientación do docente, pero depende do acompañamento para chegar ao consenso ou resolver conflitos dialogicamente.	Non mobiliza estratexias asertivas nin de xestión dialogada de conflitos, mesmo cando se planifica e acompaña de forma sistemática.

Bloque 3 · Comunicación escrita

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA3.1 Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira progresivamente autónoma, a información explícita.	Le con fluidez en silencio e en voz alta, identifica de forma autónoma o sentido global e a información relevante, e integra a información explícita sen necesidade de apoio.	Le os textos con comprensión básica, pero precisa axuda para identificar a información relevante ou integrar de forma coherente a información explícita.	Presenta dificultades na lectura fluída e non identifica o sentido global nin a información relevante, nin tras relectura con acompañamento.
CA3.2 Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Comprende de forma autónoma textos de diversa tipoloxía adecuados á súa idade e aplica os coñecementos gramaticais, léxicos e ortográficos para mellorar a súa comunicación.	Comprende os tipos de texto máis habituais con apoio e aplica algunhas normas gramaticais e ortográficas, pero comete erros frecuentes en textos novos ou complexos.	Non comprende os tipos de texto básicos nin aplica os coñecementos gramaticais ou ortográficos elementais, mesmo con axuda directa do docente.
CA3.3 Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave, realizando inferencias e anticipando hipóteses.	Aplica de forma autónoma estratexias de comprensión lectora: identifica palabras clave, fai inferencias e anticipa hipóteses sobre textos de distintas tipoloxías.	Identifica palabras clave con orientación e realiza algunhas inferencias sinxelas, pero depende do docente para anticipar hipóteses ou traballar con textos pouco familiares.	Non emprega estratexias de comprensión lectora nin identifica palabras clave, nin cando se lle guía paso a paso no proceso.
CA3.4 Analizar, de maneira acompañada, o contido e aspectos formais e non verbais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura e fiabilidade como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.	Analiza con criterio propio o contido, a estrutura e a fiabilidade de textos escritos e multimodais, e aproveita este análise para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía.	Analiza os aspectos máis evidentes do contido e a estrutura coa guía do docente, pero ten dificultades para valorar a fiabilidade ou enriquecer o seu vocabulario a partir do texto.	Non realiza análise do contido nin dos aspectos formais dos textos, mesmo cando se lle proporciona un guión estruturado de acompañamento.
CA3.5 Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora, e o gusto pola lectura.	Planifica de forma autónoma as súas metas de mellora lectora, amosa un progreso constante na eficacia leitora e expresa gusto e motivación pola lectura voluntaria.	Mellora a eficacia lectora cando se lle orienta na planificación, pero non sempre mantén a constancia nin amosa interese espontáneo pola lectura fóra da aula.	Non mostra progreso na eficacia lectora nin interese pola lectura, mesmo coa planificación sistemática e o acompañamento continuo do docente.
CA3.6 Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa e progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Produce textos escritos e multimodais coherentes en distintos soportes, selecciona o modelo discursivo axeitado e aplica de forma progresivamente autónoma estratexias de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Produce textos con coherencia básica seguindo un modelo dado e co apoio do docente nas fases de planificación e revisión, pero a selección do modelo discursivo e a presentación son mellorables.	Non produce textos coherentes nin cando se lle proporciona un modelo e se lle guía en todas as fases do proceso de escritura.
CA3.7 Elaborar textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes con diferentes intencións comunicativas en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e a información relevante.	Elabora textos escritos e multimodais coherentes con intencións comunicativas diversas, e integra de forma autónoma recursos gráficos e paratextuais que enriquecen e clarifican o contido.	Elabora textos sinxelos con intención comunicativa clara con orientación, pero ten dificultades para seleccionar e integrar recursos gráficos ou paratextuais de forma eficaz.	Non elabora textos coherentes con intención comunicativa definida nin incorpora recursos gráficos ou paratextuais, mesmo tras modelado explícito do docente.

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA3.8 Coñecer o funcionamento das bibliotecas de aula, de centro e as virtuais, participando nas actividades organizadas e interesarse por manter e ampliar unha biblioteca propia.	Coñece e usa de forma autónoma as bibliotecas de aula, centro e virtuais, participa activamente nas actividades organizadas e mantén e amplía a súa biblioteca persoal con iniciativa propia.	Usa as bibliotecas coa orientación do docente e participa nas actividades organizadas, pero amosa pouca iniciativa para ampliar a súa biblioteca persoal de forma autónoma.	Non coñece o funcionamento das bibliotecas nin participa nas actividades organizadas, mesmo cando se lle acompaña directamente nas visitas e no seu uso.
CA3.9 Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Desenvolve e consolida de forma autónoma as súas competencias lingüísticas mediante o uso habitual e variado da lingua escrita en distintos contextos e soportes.	Mellora as competencias lingüísticas cando traballa coa lingua escrita en situacións guiadas, pero non sempre transfíere estas aprendizaxes a contextos novos de forma autónoma.	Non progresa nas competencias lingüísticas a través da escrita, presentando dificultades básicas persistentes a pesar do traballo sistemático con textos escritos.
CA3.10 Construír, a través da linguaxe e de forma progresiva, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Utiliza a linguaxe de forma reflexiva e progresiva para construír un pensamento crítico, identificar discriminacións e prexuízos e propor alternativas inclusivas nos seus textos escritos.	Recoñece algunhas discriminacións e prexuízos na linguaxe escrita coa orientación do docente, pero ten dificultades para construír un pensamento crítico de forma autónoma.	Non identifica discriminacións nin prexuízos na linguaxe nin avanza na construción dun pensamento crítico, mesmo co traballo sistemático sobre textos concretos.
CA3.11 Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e a discriminación polo uso da lingua galega, e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeita de forma consistente os usos discriminatorios na escrita, incluída a discriminación polo uso do galego, e identifica abusos de poder verbais e non verbais nas reflexións grupais incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece os usos discriminatorios máis evidentes con apoio e participa na reflexión grupal, pero non sempre relaciona a perspectiva de xénero nin a discriminación lingüística co galego.	Non identifica nin rexeita usos discriminatorios nos textos escritos nin participa na reflexión grupal sobre estes aspectos, mesmo con orientación directa.

Bloque 4 · Alfabetización mediática e informacional

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA4.1 Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Localiza, selecciona e contrasta información de distintas fontes, incluídas as dixitais, cita correctamente as fontes e adapta a información de forma creativa a partir de modelos dados de forma autónoma.	Localiza información en fontes coñecidas con orientación, selecciona algúns datos relevantes e cita as fontes con axuda, pero ten dificultades para contrastar ou adaptar creativamente a información.	Non localiza nin selecciona información de distintas fontes de forma útil, nin cita as fontes nin recrea a información, mesmo seguindo pasos guiados polo docente.
CA4.2 Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira progresivamente autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Realiza e comparte de forma progresivamente autónoma investigacións sinxelas sobre temas do seu interese, localizando, seleccionando e contrastando información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Comparte os resultados dunha investigación sinxela co apoio do docente, pero depende da axuda para localizar e contrastar información de distintas fontes de forma rigorosa.	Non é capaz de realizar nin compartir unha investigación sinxela, presentando dificultades para localizar ou seleccionar información útil mesmo cun guión detallado.
CA4.3 Utilizar a biblioteca de aula e centro para localizar lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas do seu funcionamento.	Usa de forma autónoma a biblioteca de aula e centro para localizar lecturas que se axustan aos seus gustos e intereses, e aplica as normas básicas do seu funcionamento con naturalidade.	Localiza lecturas na biblioteca con orientación do docente ou da persoa responsable e aplica as normas básicas cando se lle recorda, pero non sempre con autonomía.	Non usa a biblioteca para localizar lecturas nin aplica as normas básicas do seu funcionamento, mesmo tras explicacións repetidas e visitas guiadas.

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA4.4 Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Usa as TIC de forma crítica, segura, sustentable e saudable para buscar e tratar información, e aplica estes hábitos de forma autónoma na realización de tarefas escolares.	Usa as TIC de forma básica seguindo as indicacións do docente e aplica algúns hábitos de uso seguro, pero non sempre amosa un uso crítico ou consciente da información que obtén.	Non aplica hábitos de uso seguro nin crítico das TIC e non diferencia información fiable de non fiable, mesmo coa supervisión directa do docente.
CA4.5 Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras axustados aos seus gustos e intereses avanzado na construción da súa identidade lectora.	Le de forma autónoma textos de autores e autoras diversas que responden aos seus gustos e intereses, e reflexiona sobre as súas preferencias lectoras avanzando na construción da súa identidade lectora.	Le os textos propostos con acompañamento e amosa algunhas preferencias lectoras, pero precisa orientación para seleccionar lecturas adaptadas aos seus intereses de forma autónoma.	Non le de forma autónoma nin con acompañamento sistemático, e non amosa interese pola construción de preferencias ou identidade lectora propias.
CA4.6 Compartir oralmente a experiencia de lectura, participando, de forma acompañada ou autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Comparte oralmente as súas experiencias de lectura de forma autónoma e participa activamente en comunidades lectoras escolares, achegando valoracións persoais e escoitando as dos demais.	Comparte a experiencia lectora cando se lle pide e participa nas actividades da comunidade lectora con apoio, pero ten dificultades para expresar valoracións persoais de forma espontánea.	Non comparte as experiencias de lectura oralmente nin participa nas actividades de comunidades lectoras, mesmo cando se lle proporciona un andamiaxe estruturado.

Bloque 5 · Educación literaria

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA5.1 Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para fomentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Le de forma autónoma obras de autores e autoras diversos axustados aos seus intereses, elabora valoracións persoais razoadas sobre as lecturas e amosa un avance sólido na construción da súa identidade lectora.	Le obras con acompañamento e realiza valoracións básicas coa guía do docente, pero precisa orientación para conectar as lecturas cos seus gustos e construír preferencias propias.	Non le obras literarias de forma autónoma nin realiza valoracións persoais, mesmo coa guía e o acompañamento sistemático do docente.
CA5.2 Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, mediante a realización de actividades literarias e participando en comunidades lectoras do ámbito escolar.	Comparte a experiencia lectora de forma activa e autónoma en soportes diversos, realiza actividades literarias con implicación e participa con iniciativa nas comunidades lectoras escolares.	Participa nas actividades literarias e comunidades lectoras cando se lle propón, pero a súa implicación é limitada e precisa estímulo externo para compartir a experiencia de lectura.	Non participa nas actividades literarias nin compartilha a experiencia de lectura, nin sequera en actividades moi estruturadas e acompañadas.
CA5.3 Valorar os textos literarios e a literatura en xeral como vehículo de comunicación e como fonte de lecer e información.	Recoñece e expresa de forma autónoma o valor dos textos literarios como vehículo de comunicación, lecer e información, e pon esta valoración en relación coas súas propias experiencias lectoras.	Recoñece o valor da literatura con orientación do docente e expresa algunha valoración básica, pero non sempre relaciona a literatura co lecer ou a información de forma espontánea.	Non recoñece nin expresa o valor dos textos literarios como fonte de comunicación, lecer ou información, mesmo tras traballar sobre exemplos concretos na aula.
CA5.4 Identificar a biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.	Identifica a biblioteca de aula e centro como un espazo de actividades literarias compartidas e participa activamente nestas actividades con iniciativa e autonomía.	Recoñece a biblioteca como espazo de actividades literarias coa orientación do docente e participa nelas cando se lle invita, pero sen iniciativa propia.	Non identifica a biblioteca como espazo de actividades literarias nin participa nas actividades organizadas, mesmo cando se lle acompaña directamente.
CA5.5 Incorporar a lectura expresiva e a comprensión de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	Realiza lectura expresiva con entoación e ritmo adecuados e comprende de forma autónoma textos literarios dos tres xéneros principais incorporándoos con naturalidade á práctica escolar.	Fai lectura expresiva básica con apoio e comprende os textos literarios máis sinxelos dos tres xéneros, pero precisa orientación para textos líricos ou dramáticos de maior complexidade.	Non realiza lectura expresiva nin comprende os textos literarios básicos dos distintos xéneros, presentando dificultades persistentes a pesar da práctica sistemática na aula.

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA5.6 escoitar e ler textos variados da literatura infantil universal, que recollan a diversidade de autores e autoras, recoñecendo elementos esenciais dos distintos xéneros literarios e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas de maneira acompañada.	Escoita e le textos da literatura infantil universal con interese, recoñece os elementos esenciais dos xéneros literarios e establece relacións con outras manifestacións artísticas de forma progresivamente autónoma.	Identifica algúns elementos dos xéneros literarios coa orientación do docente e realiza algunha relación con outras manifestacións artísticas cando se lle guía, pero non sempre de forma autónoma.	Non recoñece os elementos esenciais dos xéneros literarios nin establece relacións con outras manifestacións artísticas, mesmo co acompañamento sistemático do docente.
CA5.7 Producir, de maneira acompañada, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, recreando de maneira persoal os modelos dados, en distintos soportes e complementándoos con outras linguaxes artísticas.	Produce textos con intención literaria, recrea os modelos dados de forma persoal e creativa, e complementa os seus textos con outras linguaxes artísticas en distintos soportes con cada vez maior autonomía.	Produce textos sinxelos con intención literaria seguindo de cerca os modelos dados e co apoio do docente, pero con escasa personalización ou integración doutras linguaxes artísticas.	Non produce textos con intención literaria nin recrea os modelos dados de forma persoal, mesmo con acompañamento directo e modelos moi estruturados.
CA5.8 Recoñecer recursos básicos da linguaxe literaria e diferenzas das principais convencións formais dos xéneros.	Recoñece e nomea de forma autónoma os recursos básicos da linguaxe literaria (rima, comparación, personificación...) e diferencia con precisión as convencións formais dos principais xéneros literarios.	Identifica algúns recursos da linguaxe literaria e convencións xenéricas coa axuda do docente ou de exemplos concretos, pero confunde ou pasa por alto os menos evidentes.	Non recoñece os recursos básicos da linguaxe literaria nin distingue as convencións formais dos xéneros, mesmo tras a análise conxunta de textos na aula.

Bloque 6 · Reflexión sobre a lingua e os seus usos no marco de propostas de produción e comprensión de textos orais, escritos ou multimodais

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA6.1 Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Compara de forma autónoma aspectos básicos das linguas do seu contorno escolar e social, e aplica estas comparacións para mellorar a súa competencia comunicativa integrada en ambas as linguas.	Establece algunhas comparacións entre as linguas do seu contorno coa orientación do docente, pero non sempre as relaciona coa mellora da súa competencia comunicativa.	Non é capaz de comparar aspectos básicos das linguas do seu contorno nin de relacionar estas comparacións coa competencia comunicativa, mesmo con exemplos guiados.
CA6.2 Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso das normas gramaticais e ortográficas máis sinxelas e progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Produce textos escritos coherentes en distintos soportes seleccionando o modelo discursivo axeitado, aplica as normas gramaticais e ortográficas básicas con autonomía e mobiliza estratexias de planificación, redacción e revisión de forma progresivamente independente.	Produce textos con coherencia básica en soportes familiares co apoio do docente, aplicando algunhas normas gramaticais e ortográficas, pero con dificultades para seleccionar o modelo discursivo axeitado ou revisar o texto de forma autónoma.	Non produce textos coherentes nin aplica as normas gramaticais e ortográficas básicas, nin coa axuda nas distintas fases do proceso de escrita.
CA6.3 Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Formula conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua de forma autónoma, identifica concordancias e relacións de significado entre substantivos, adxectivos e verbos a partir da observación e manipulación de textos reais.	Formula algunhas conclusións sobre o funcionamento da lingua coa guía do docente e identifica as concordancias máis evidentes, pero ten dificultades para analizar relacións de significado de forma autónoma.	Non formula conclusións sobre o funcionamento da lingua nin identifica concordancias ou relacións de significado básicas, mesmo coa manipulación guiada de exemplos concretos.

Criterio de avaliación	Adquirido / logrado	En proceso	Non adquirido
CA6.4 Revisar os textos propios e alleos, de maneira acompañada, a partir da observación, comparación e manipulación de palabras nun proceso de mellora na produción e comprensión de textos e mediante o uso guiado de dicionarios físicos ou dixitais.	Revisa textos propios e alleos de forma metódica, usa o dicionario físico ou dixital con soltura para corrixir e mellorar, e aplica os coñecementos lingüísticos de forma cada vez máis autónoma no proceso de revisión.	Revisa os textos máis evidentes coa orientación do docente e usa o dicionario con apoio, pero non sempre identifica os erros menos obvios nin aplica os cambios de forma sistemática.	Non revisa os textos propios nin alleos de forma útil e non usa o dicionario para mellorar a súa escrita, mesmo cun proceso de revisión estruturado e guiado.
CA6.5 Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplica de forma habitual e autónoma os coñecementos básicos sobre categorías gramaticais e regras ortográficas nas súas producións, o que se traduce nunha comunicación máis clara e precisa.	Aplica algunhas categorías gramaticais e regras ortográficas básicas con apoio ou recordatorios, pero comete erros frecuentes nas normas menos automatizadas ou en textos de produción libre.	Non aplica os coñecementos gramaticais nin ortográficos básicos nas súas producións de forma apreciable, presentando erros sistemáticos a pesar do traballo específico na aula.
CA6.6 Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Amplía e sistematiza de forma autónoma o seu vocabulario a partir da lectura e análise de textos variados, e incorpora o léxico novo ás súas producións orais e escritas de forma apropiada.	Adquire vocabulario novo a través dos textos cando o docente o guía no proceso, pero non sempre o incorpora de forma sistemática nin o usa espontaneamente nas producións propias.	Non amplía o seu vocabulario de forma apreciable a través dos textos, presentando un léxico moi limitado e sen estratexias de sistematización aínda co traballo dirixido na aula.

Criterios de avaliación reproducidos literalmente do currículo (Decreto 155/2022). Os descritores de nivel son unha proposta de aula, sen carácter oficial. Autoría: Brais Prados González.